

Antisemittisme må bekjempes overalt

SELVRANSAKING: Vi er ikke kjent med undersøkelser om antisemittisme som spør om holdninger ut fra parti- eller organisasjonsmedlemskap. Derfor bør oppfordringen til selvransaking gå til alle partier, ikke bare dem Erstad etterlyser det fra.

Av [Hans Morten Haugen](#) , professor i internasjonal diakoni, VID vitenskapelige høyskole | [Jan-Olav Henriksen](#) , professor i religionsfilosofi, MF vitenskapelig høyskole og [Claudia Lenz](#) , professor i samfunnsfag, MF vitenskapelig høyskole

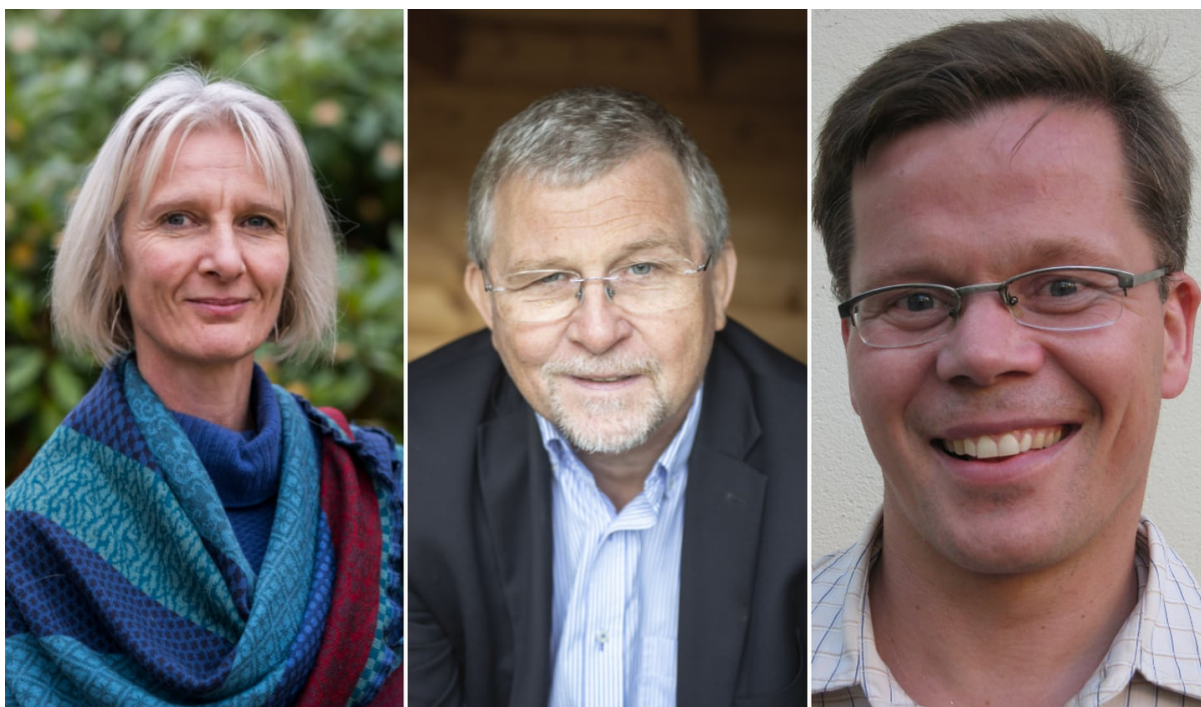
Publisert: 11/04/2024 **Sist oppdatert:** 11/04/2024, Vårt Land

Takk til Emil André Erstad for [nyhetskommentar 6. april](#), som positivt omtaler rapporten fra Den norske kirkes (DNK) utvalg for relasjon til jødedom og jøder, der vi alle var med. Erstads etterlysning av tilsvarende selvransaking hos andre støtter vi, men vi ser ikke hvorfor hans særlige utfordring går kun til to partier: SV og Rødt.

Som vist i de to siste HL-studiene av antisemittiske og muslimfiendtlige holdninger er slike holdninger klart mest utbredt hos personer med partipreferanser for Frp. Tre partier følger deretter, både for antisemittisme og muslimfiendtlighet: Ap, H og Sp, i ulik rekkefølge for de to rapportene. Antisemittismen er minst utbredt blant KrFs velgere; muslimfiendtligheten er minst utbredt blant SVs velgere. Tabellen på side 92 i 2022-studien er basert på både 2017- og 2022-tall.

Kontinuerlig arbeid

DNK-rapporten omtaler tabellen (side 45) og omtaler også viktig bevissthetsarbeid på slutten av 2000-tallet. Slikt arbeid må pågå kontinuerlig, og utfordringen går til lederne i alle partier.

PROFESSORER: Claudia Lenz, Jan-Olav Henriksen og Hans Morten Haugen er professorer og har sittet i utvalget som har sett på Den norske kirkes forhold til jøder og jødedom. (Guro A. Midtmageli/Tuva Skare/Privat)

Internasjonale undersøkelser, omtalt av Haugen i en helt fersk [artikkel i Teologisk tidsskrift](#), viser at holdningene i Norge skiller seg fra holdningene i andre land ved en sterkere korrelasjon mellom antisjonistiske holdninger og antisemittiske holdninger. Antisjonisme defineres i DNK-rapporten som kritikk og avvising av staten Israels eksistens. Sionismen omtaler DNK-utvalget som jødisk nasjonalisme og vi viser motsetningene innenfor sionismen, der religiøst og nasjonalistisk begrunnet sionisme nå dominerer, men vi omtaler også liberal sionisme, preget av likebehandling, inkludering og klar avstandstaken fra bosetterideologi.

Utfordring til alle partier

Vi er ikke kjent med undersøkelser om antisemittisme som spør om holdninger ut fra parti- eller organisasjonsmedlemskap. Vi kan altså ikke vite om Palestina-aktive personer utviser mer antisemittisme enn ikke-aktive med samme partipreferanse. Vi har heller ikke noe sterkt grunnlag for å spekulere, eksempelvis om organisasjonsaktive blir mer fordomsfulle ved å møte «likesinnede», eller om organisasjonsaktivitet kan fungere korrigerende på ens fordommer. Generelt er organisasjonsdeltakelse positivt for demokratiholdninger, og for mange er ekkokammer-effekten fra internett sterkere.

Erstads etterlysning av tilsvarende selvransaking hos andre støtter vi, men vi ser ikke hvorfor hans særlige utfordring går kun til to partier: SV og Rødt.

Rapporten [«Antisemittisme på nett og i sosiale medier i Norge»](#) (2019) og boken / skyggen av *Holocaust* (Braut Simonsen, 2023) viser hvordan personer – med ulike holdninger og livssynstilhørigheter – henter ord og fordommer fra en smertefull historie preget av kristnes karikering av, fordommer mot og forfølgelse av jøder. DNK-utvalget ber DNK «arbeide for menneskerettigheter og folkerett, for like rettigheter, ikke-diskriminering, antirasisme og for konstruktiv fellesskapsbygging...» DNK bes også om å ta et oppgjør med egne undertrykkende forestillinger som «annengjør både muslimer og jøder.» Slikt arbeid er for viktig til å begrenses til DNK og utfordringen går til alle politiske partier.